

Videncenter for
Svineproduktion

GRUNDLAG FOR DEN BEREGNEDE NOTERING FOR ØKOLOGISKE SMÅGRISE – DECEMBER 2014

NOTAT NR. 1442

Resttillæg blev 1,25 kr./kg for økologiske grise i regnskabsåret 2013/ 2014. Det øvrige grundlag for Den beregnede økologiske Smågrisenotering er uændret.

INSTITUTION: VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION

FORFATTER: MICHAEL GROES CHRISTIANSEN

UDGIVET: 12. DECEMBER 2014

Dyregruppe: Svin, økologiske smågrise og slagtesvin

Fagområde: Produktionsøkonomi, Driftsøkonomi

Sammendrag

Der blev et resttillæg på 1,25 kr./kg for økologiske grise i regnskabsåret 2013/2014. Dette er en stigning på 1,25 kr./kg i forhold til forrige regnskabsår. Alle øvrige forudsætninger er uændret i forhold til sidste grundlag for Den beregnede økologiske Smågrisenotering [1].

Den beregnede økologiske Smågrisenotering beregnes ud fra det bedst mulige skøn over indtægter og udgifter for hhv. smågrise- og slagtesvineproducenten. Indtægterne kommer ved salg af slagtesvin og søer, baseret på Friland A/S's noteringer. Omkostningerne består af styk-, kontante kapacitets- og finansieringsomkostninger. Ud fra de samlede indtægter og udgifter kommer der et resultat på bundlinjen, som fordeles mellem smågrise- og slagtesvineproducenten. Det er renter og afskrivninger ved at producere hhv. en smågris og et slagtesvin, der anvendes til at fordele under- og overskud

mellem smågrise- og slagtesvineproducenten. Baggrunden for dette princip er, at smågrise- og slagtesvineproducenten skal have samme afkast af den investerede kapital i produktionsapparatet.

Den beregnede økologiske Smågrisenotering beregnes ud fra Danish Crowns almindelige notering for slagtesvin, plus Friland A/S's tillæg for økologiske grise. Noteringen fastsættes altid på baggrund af den seneste offentliggjorte slagtesvinenotering tillagt de forskellige økologiske tillæg. Hvis slagtesvinenoteringen suspenderes, offentliggøres Den beregnede Notering således uændret ugentlig, indtil en ny slagtesvinenotering foreligger.

Kontrakter, der indgås mellem køber og sælger, bør omfatte hvilken, eller hvilke noteringer, samt hvilket grundlag et kvalitetstillæg eller fradrag til basisnoteringen, smågriseprisen skal beregnes ud fra. Ligeledes skal parterne selv forholde sig til prisen på ukurante grise, som f.eks. halvørner, grise med brok, samt grise der i størrelse afviger fra det aftalte. Det bør ligeledes være aftalt, hvordan køber og sælger skal forholde sig i tilfælde af tab, som følge af salmonella i slagtesvinebesætningen og/eller sobesætningen.

Sundhedstillæg

- 5 kr. for en SPF+myc-smågris
- 9 kr. for SPF-smågris

Baggrund

Beregning af smågrisenoteringerne foretages hver uge. Noteringen offentliggøres sammen med noteringen for økologiske slagtesvin.

Ideen bag Den beregnede Notering for økologiske smågrise er at fordele resultatet pr. produceret svin mellem slagtesvine- og smågriseproducenten, så begge får en andel af resultatet, som svarer til investeringen. Fordelingen af de samlede omkostninger ved at producere et svin er naturligvis afhængig af de forudsætninger, der anvendes. Der tages udgangspunkt i produktionssystemer til søer på friland og 800 stipladser til slagtesvin, i et staldsystem med adgang til udeareal.

Mindst én gang om året tages samtlige forudsætninger op til ny vurdering for at blive tilpasset den løbende udvikling i effektivitet. Ændringer i noteringen, foderpriser og produktionsafgifter, mv. indgår dog i beregningen på det tidspunkt, de måtte fremkomme.

Produktionsresultater

Produktionsresultaterne er fra effektivitetskontroller med samme periode for søer og slagtesvin. Der omregnes til standardiserede værdier for tilvækst og FEsv i smågrise – og slagtesvineholdet.

Table 1. Produktionsresultater/forudsætninger økologiske grise

År for grundlag notering	2011/2012	2012/2013	2013/2014	Gældende
1. lægs %	22	22	22	25,5
Døde søer %	5	5	7	7
Laktationsperiode/kuld				51,5
Spildfoderdage/kuld				19,5
Kuld/årsso				1,95
Fravænnede grise/kuld				11,0
Fravænnede grise pr. årsso, stk.	20,7	21,6	21,3	21,5
Sofoder pr. årsso + grovfoder, FEsv/årsso	2.000	2.020	2.020	1820+200
Smågrise fra 14-30 kg	2011/2012	2012/2013	2013/2014	Gældende
Dgl. tilvækst 14-30 kg				505
Smågrisefoder 14-30 kg, FEsv pr. kg tilvækst	2,20	2,20	2,20	2,30
Grovfoder i FEsv/smågris				0,96
Døde grise %	4,0	4,0	4,0	3,0
Slagtesvin fra 30 kg til slgt.	2011/2012	2012/2013	2013/2014	Gældende
Vægt ved indsættelse, kg	30	30	30	30
FEs pr. kg tilvækst, fra 30-slgt	3,24	3,20	3,16	3,07
Daglig tilvækst, gram/dag fra 30-slgt	800	800	800	790
Grovfoder i FEsv/slagtesvin				6,08
Kødprocent	59,4	59,4	58,9	58,6
Døde/kasserede % fra 30-slgt	5,0	5,3	6,0	5,5

Der regnes med 100 gr. grovfoder pr. dag til smågrise og 200 gr. pr. dag til slagtesvin. Grovfoder sættes til 0,3 FEsv/kg. Grovfoder sættes 35 øre lavere pr. 1 FEsv end en økologisk slagtesvineblanding.

Noteringer

Nedenstående noteringer og slagtevægte indgår i Den beregnede Notering for økologiske smågrise:

- Vejet slagtesvinenotering fra Slagteriselskabet DANISH CROWN + økologi- og kvalitetstillæg fra Friland A/S inkl. efterbetaling og markedstillæg
- Slagtesøer og gylte, notering III, inkl. økologitillæg og efterbetaling
- Slagtepolte, højeste vægtgruppe for slagtesvin inkl. økologitillæg og efterbetaling for slagtesvin
- Slagteorner og halvorner afregnes til konventionel notering
- Avlsorner. Prisen for en D-orne inkl. transport
- LY sopolte/konventionel/MS/SPF inkl. transport

Tabel 2. Slagtevægt og godkendelsesprocent økologiske grise

Slagtevægte	2012/2013	2013/2014	Gældende
Slagtesvin, kg	83,8 kg	83,8 kg	83,5 kg
Søer og gylte, kg*	190 kg	190 kg	190 kg
Orner, kg	240 kg	213 kg	222 kg
Godkendte slagtesvin, %	74,8 %	66,9 %	67,3 %

*Eksklusiv små polte

Da orner og halvorne afregnes til traditionel notering, leveres de til smågrisekøber uden beregning. Godkendte slagtesvin er den andel af slagtesvinene, som afregnes med kvalitetstillæg. Godkendelsesprocenten er baseret på, at der maksimalt er 3 %, der ikke godkendes på grund af farvede pletter. Tabet for grise, der ikke er godkendt på grund af farvede pletter, kan beregnes som følgende:

84 kg slagtevægt × fradrag ved ikke-godkendelse × den gennemsnitlige godkendelsesprocent.

For eksempel: 83,8 kg × kr. 2,00 × 0,748 = 125 kr. pr. gris med farvede hårsække.

Indregnet efterbetaling og restillæg pr. kg fremgår af tabel 3 og er fremadrettet baseret fra sidst kendte tillæg.

Tabel 3. Oversigt over efterbetaling og restillæg som indregnes pr. kg slagtekrop over tid

Regnskabsår	2012/2013	2013/2014 (gældende 2014/2015)
Efterbetaling	0,90	0,90
Nutidsværdi af efterbetaling	0,85	0,88
Restillæg	0,00	1,25
Restillæg korrigeret	0	1,23

Arbejdsforbrug

Ved beregning af arbejdsforbruget er der taget udgangspunkt i produktionssystemer med søer på friland og slagtesvin på stald med adgang til udendørs løbegård. I arbejdsforbruget indgår tilsyn, behandling og registrering samt driftsledelse og vedligeholdelse. Arbejdsforbruget er fastsat til:

Tabel 4. Arbejdstidsforbrug i økologisk svineproduktion

	2013/2014	Gældende
Timer/årsso indtil fravæning	14	13
Minutter pr. smågris	9	10
Minutter pr. slagtesvin	23,4	25,5

Arbejdslønnen er baseret på lønforhold inden for landbruget til en landbrugsuddannet medarbejder, der kan arbejde selvstændigt.

Diverse styk- og kapacitetsomkostninger

Følgende omkostninger og priser er indlagt.

Foderpriser

Foderpriser gælder indtil videre til 1. april 2015. Der anvendes priser på færdigblandinger solgt på kontrakt. Prisniveauet er kontraktprisen baseret på levering af 12 tons pr. gang.

Table 5. Foderpriser økologi

Blanding	Gældende fra februar 2013 Pris pr. 100 FEs kr.	Gældende fra uge 39, 2013 Pris pr. 100 FEs kr.	Gældende fra uge 51, 2013 Pris pr. 100 FEs kr.	Gældende fra uge 42, 2014 Pris pr. 100 FEs kr.
Økologisk sofoder	315	305	290	270
Økologisk smågrisefoder	387	387	360	335
Økologisk slagtesvinefoder	325	315	300	285

Ikke økologisk foder må maksimalt udgøre 5 procent frem til 31.12.2014.

Besætningsværdi

Besætningsværdien beregnes ud fra indkøbsprisen samt avls- og produktionsværdier for de forskellige dyrekategorier og sundhedsniveauer. I forhold til antal årssøer må der indkøbes 20 % ikke økologiske søpolte til fornyelse af besætningen årligt. Den årlige søudskiftning er p.t. ca. 50, % så mindst 60 % af poltene løbet skal være eget tillæg. Værdien af eget tillæg er beregnet som værdien af et økologisk slagtevin + 500 kr./polt til avlsstyring.

Diverse priser

I tabel 6 står fælles stykpriser, eller omkostninger som kun gælder for én dyregruppe.

Tabel 6. Pris pr. styk

Diverse stykomkostninger	2011-2012	2012-2013	2013/2014	Gældende
Pris pr. time, kr.	165	168	170	170
Jordleje sohold, kr. pr. ha (10,43 søer pr. ha)	4.000	4.000	4.000	4.000
Pris pr. kWh (diesel etc. omregnet til kWh)	1	1	1	1
Halmpris, kr.	0,5	0,55	0,5	0,5
Vandpris pr. m ³ . kr.	5	5	5	5
Udkørsel af gylle, pr. m ³ , kr.	20	20	20	20
Transport ved 30 kg (mindre læs)	17	17	17	17
Transport pr. sopolt	120	120	120	120
Genafgift søer	39	39	39	39
KS udgifter	150	150	150	155

I tabel 7 fremgår forbrug pr. enhed eller omkostning pr. enhed til energi, halm, medicin og vacciner, DAKA/destruktion samt diverse uspecificerede omkostninger. Dyrslægeomkostninger er sat op fra 50, 1 og 2 kr. til henholdsvis 215, 2 og 7 kr. pr. årssø, smågris eller slagtesvin. Justeringen er baseret på Business Check økologisk svineproduktion baseret på 2013 årsrapporter.

Tabel 7. Forbrug eller omkostning pr. årssø, eller pr. produceret enhed

	Søer	Smågrise	Slagtesvin
Energiforbrug i kWh pr. enhed	153	2	11
Halmforbrug i kg pr. enhed	220	7,5	40
Vandforbrug i m ³	4,6	0,09	0,7
Medicin i kr. pr. enhed	100	2	3
Vacciner, i kr. pr. enhed	150	1	1
Produktionsafgift	11	0	5,6
Destruktion/DAKA pr. død enhed	220	15	55
Rådgivning/dyrlæge i kr. pr. enhed	215	2	7
Diverse udgifter i kr. pr. enhed	150	1+2*	2
Gødningsværdien i øre pr. FEsv	5	5	5

* Grovfoder indregnes som en diverse omkostning for smågrise

Bygninger

Prisen på et produktionsanlæg til slagtesvin er baseret på et staldsystem med tre-klimastier. Fællesfaciliteter som kontor og fodercentral indgår ikke i byggeprisen. Vedligehold er 0,6 % af nypris på råbygning og 3 % af nypris på inventar. Byggepriser er pristalsreguleret med 2 pct. fra 2013 til 2014 og afrundet. **Vedr. krav til økologiske stalde** henvises til Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion, maj 2014”, på NaturErhvervsstyrelsens hjemmeside [2].

Tabel 8. Bygge priser 2014/2015

Byggepriser	2012/2013	2013/2014	Gældende
Hytter, hegn, maskiner, vogne mm., pr. so indtil fravæning	8.250	9.700	9.900
Smågrise, pr. stiplads indtil 30 kg*), kr.	3.250	3.300	3.370
Slagtesvinestalde, pr. stiplads fra 30 kg*), kr.	5.000	5.100	5.200
Afskrivningsperiode, so og smågrisebygninger, år	20	20	20
Afskrivningsperiode, inventar, hytter, år	8	8	8
Afskrivningsperiode, slagtesvinebygninger, år	25	25	25
Afskrivningsperiode, slagtesvineinventar	12	12	12
Råbygningens andel af totalinvestering, søer og smågrise	50	50	50
Råbygningens andel af totalinvesteringen, slagtesvin, %	65	65	65
Gulve og inventars andel af totalinvesteringen slagtesvin, %	35	35	35
Realkreditrente, 3 % + F1 inkl. Bidrag, %	3,0	3,3	3,6
Øvrig gæld, rente, %	7,0	7,3	7,3

Investering pr. so (afrundet) fremkommer som vist i tabel 9.

Tabel 9. Etableringsomkostninger for sohold (300 årsso eksempel) under forudsætning af markdrift ved siden af.

	Enheder	Pris pr. enhed	Pr. årsso
Farehytter	91	9.000	2.730
Løbeafdeling	19	6.000	380
Drægtighedshyttepladser	190	2.400	1.520
Hegn		758.251	2.528
Vogne	1	154.500	515
4-hjuls motorcykel	1	51.500	172
Traktor m. frontlæsser	1	257.500	858
Foder + vand		1.030	1.030
Pristalsregulering			167
I alt pr. årsso			9.900

Der er indregnet 12 måneders opbevaringskapacitet til gødning fordelt på 50 % ajle og 50 % fast gødning og med udgangspunkt på 20 m³ pr. DE pr. år.

Tillæg og fradrag til Den beregnede økologiske Smågrisenotering

Princippet i beregningerne er, at resultatet deles i forhold til investeringens størrelse i henholdsvis so- og slagtesvinebesætning. Resultatet er det over- eller underskud, der er tilbage, når alle omkostninger er afholdt. Prisen for en smågris bliver herved samtlige udgifter pr. gris ÷ indtægter pr. gris ± andel af resultat pr. gris fra fødsel til slagting. Sundhedstillæggene for SPF+myc og SPF er faste tillæg.

Table 10. Produktionsomkostninger ved nulpunktsnotering (22,67 kr. pr. kg slagtekrop), ved økologisk produktion i et nyt anlæg (uge 41, 2014)

Produktion	Økologisk nulpunkt ved viste gældende foderpriser	
0-punkts afregningspris	30 kg	30 kg til slagtning
Værdi af slagtesvin		1893
Gødningsværdi	7	12
Smågrise omk.	757	799
Stykomkostninger	466	774
Nulpunkt DB pr. gris	298	333
Kapacitetsomkostning	193	142
Finansieringsomkostning	105	190

Kg-regulering

Beregning af kg-regulering for smågrise foretages for intervallet: 12-40 kg.

Prisen for en smågris på 18 kg beregnes ved at tage 30 kg prisen og trække kg-regulering fra for intervallerne 12-25 kg samt 25-30 kg. Reguleringen fremgår af VSP's hjemmeside

Reference

- [1] Christiansen M. G. 2014. Grundlag for Den beregnede Notering for økologiske smågrise, oktober 2014. [Notat nr. 1434, 2014 Videncenter for Svineproduktion](#)
- [2] Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, NaturErhvervstyrelsen, 2014. [Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion, Maj 2014](#)

Appendiks

Udvalget for Den beregnede Notering for økologiske smågrise:

- Smågrisesælger/-køber Rud Michael Bruun, Favrskovvej 60, 6670 Holsted, tlf. 7539 1287 / 2043 1439, ny.Faurskov@mail.dk
- Smågrisekøber Arne Juel Jensen, Merløsevej 14, 4296 Nyrup, tlf. 5780 5242 / 5127 8862, juel-langager@live.dk
- Smågrisesælger Bertel Hestbjerg, Nr. Feldingvej 100, Idom, 7500 Holstebro, tlf. 2182 3587, hestbjergfriland@mail.dk
- Jens Peter Nannerup, Friland A/S, Marsvej 43, 8960 Randers SØ, tlf. 8919 2762 / 4015 9831, jpna@friland.dk
- Konsulent Tove Serup, Videncentret for Landbrug, Agro Food Park 15, 8200 Århus N, tlf. 8740 5000, TOS@vfl.dk
- Michael Groes Christiansen, Videncenter for Svineproduktion, Landbrug & Fødevarer, Axelborg, Axeltorv 3, 1609 København V, tlf. 3339 4333, mgc@lf.dk

Note: Rud Michael Bruun ønsker at forlade udvalget, så snart der er fundet en afløser.

VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION

Tlf.: 33 39 40 00

Fax: 33 11 25 45

vsp-info@lf.dk

en del af

Landbrug & Fødevarer

Ophavsretten tilhører Videncenter for Svineproduktion. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

Videncenter for Svineproduktion er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.